

Is de gemeente bekend met de rapporten opgesteld door Vink (2003) en Kuiper&Burger (2007) en heeft de gemeente ook deze rapporten daadwerkelijk gelezen?

Is de gemeente bekend met de grondbalans gebied Hagenbeek? En hoe ziet de gemeente grondeigen balans?

Heeft de gemeente inzicht gehad in het schrijven van Dienst Landelijk Gebied: Voorstel grondverzet Hagenbeek te Lochem opgemaakt 29 mei 2008?

Voorstel grondverzet

In totaal komt circa 45.435m³ grond vrij bij de werkzaamheden. Hiervan is circa 31.345 m³ schone grond en 14.000m³ arseenhoudende grond.

De schone grond wordt hergebruikt binnen het plangebied of binnen de gemeente op basis van de gemeentelijke bodemkwaliteitskaart en bijbehorend bodembeheerplan. Hiervoor is voor ca.28.000m³ schone grond reeds afzetmogelijkheden gevonden in de nabije omgeving van het plangebied bij twee eigenaren.

De oerbanken die tijdens het ontgraven vrijkomen worden apart gehouden en verwerkt in de houtwallen binnen de projectgrens.

Alie arseenhoudende grond wordt toegepast op kadastraal perceel K67.Dit is een perceel dat in het verleden al opgehoogd is en arseenhoudend is (standstil).

Uitgangspunt hierbij is dat er geen risico's zijn voor het gebruik, hiervoor is een onderbouwing opgenomen in bijlage1.

Het hoger gelegen perceel K67, wordt anders ingericht dan de omliggende percelen. Het wordt waarschijnlijk een ecologische graanakker.

Toepassen grond buiten plangebied

Tijdens overleg heeft de gemeente Lochem aangegeven dat voor het toepassen van de schone grond buiten de projectgrenzen, met name bij particulieren, aanvullend aangetoond moet worden dat de toe te passen grond vrij is van arseen.

Onderstaand voorstel is gebaseerd op de gewijzigde normen conform besluit bodemkwaliteit per 1 juli 2008.

*Ons voorstel is om voorafgaand aan ontgraven deze grond intensief te onderzoeken. We willen hierbij voorstellen voor enkel 400m² (20x20m) een boring te plaatsen en hiervan mengmonsters (1 per 0,5ha) samen te stellen. Hierbij wordt enkel de af te graven grond (ca.30cm-mv) onderzocht. Het betreft circa 9 ha. Die op deze wijze onderzocht zal worden. **Dit betekent dat er 25 boringen/steken gezet worden** tot 30 cm-mv. Hiervan worden 18 mengmonsters samengesteld en geanalyseerd op arseen.*

Deze onderzoeksmethode is intensiever dan de NEN5740 strategie voor en verdachte locatie, diffuse bodembelasting, heterogene verdeelde verontreinigde stof op schaal van monsterneming (VED-HE). Onderzoeken op deze wijze lijkt ons

voldoende garantie te geven dat geen arseenhoudende grond ontgraven en toegepast wordt bij een particulier.

Als ik kijk naar rapport AdB van 20 feb 2024 zijn er maar 10 steken genomen, de geo-locaties zijn niet aangegeven en is het rapport uiterst dubieus te noemen, naar grote waarschijnlijkheid zijn de steken in de damwanden uitgevoerd!

Nu is BKK in 2024 vervangen door een nieuwe omgevingswet, maar is er ook gekeken naar deze nieuwe wet in correlatie tot hergebruik vervuilde grond qua toepassing op principes zoals bruidsschat?

Uit een mail gedateerd 12 okt 2021 heeft het waterschap arseenhoudende grond uit het Berkelpoortproject Almen gewoon worden gedumpt op de Gorsselse heide (heeft de gemeente hieraan meegewerkt?)

Er wordt gerefereerd naar bodem nota Achterhoek dat zij boven GSSD-waarde (gestandaardiseerde waarde in Nederland) alsnog grond kunnen toepassen mits het arseen van nature voorkomt:

[Nota bodembeheer en bodemkwaliteitskaart Regio Achterhoek | Lokale wet- en regelgeving](#)

Hier wordt gebruik gemaakt van paragraaf 2.5.2 als ondersteuning dat dit kan.

Echter dan moet de locatie toepasbaar zijn op deze bovenstaande paragraaf.

2.5.5 Lokale Maximale Waarden hergebruik van nature arseenhoudende grond (bodemlaag 0-2 m-mv)

Achtergronden van nature arseenhoudende grond

Kenmerkend voor de gemeenten in de regio Achterhoek is het plaatselijk voorkomen van (sterk) verhoogde gehalten in de grond. De (sterk) verhoogde gehalten hebben een natuurlijke oorzaak, maar zijn veelal boven de hergebruiksnormen voor grond uit de Regeling en/of de al vastgestelde toepassingsnormen door de gemeente (uit de eerder opgestelde nota bodembeheer) gelegen. Dit zorgt ervoor dat grond uit de gemeenten van de regio Achterhoek niet kan worden hergebruikt binnen de gemeenten.

Verschillende normen voor arseen

In tabel 2.2 is een overzicht opgenomen voor de vigerende normen voor arseen, uitgesplitst naar de verschillende functies en gebruikstypen. In bijlage 5 is een onderbouwing gegeven van de in de tabel benoemde normen.

Tabel 2.2 Diverse arseennormen (in mg/kg ds) bij verschillende bodemfuncties

Bodemfunctie	Ecologische risicowaarde	Humane risicowaarde	Toepassings waarde generiek kader Besluit	Interventie waarde
Landbouw	20	430	20	76
Natuur	27	2.600		
Groen met natuurwaarden (recreatie, sport, parken)	27	2.600		
Wonen met tuin	27	430	27	
Plaatsen waar kinderen spelen	27	560		
Moestuin/volkstuin	27	97		
Ander groen, bebouwing, infrastructuur, industrie	76	2.600	76	

Tabel 2.5 Totaaloverzicht bodemkwaliteitszones, verwachte ontgravingsklassen, toepassingseisen bij voorkomende functies conform het in deze nota bodembeheer geformuleerd beleid

Bodemkwaliteitszone	Voorkomende bodemfunctie(s)	Verwachte ontgravingsklasse (op basis van 80-percentielwaarde)	Toepassingseis (gebiedsspecifiek en gemeentelijk beleid) A
Bovengrond (dieptetraject 0-0,5 m-mv)#			
Lochem: Wonen 1900-1945	Wonen	Industrie	Wonen@
Lochem: Overig wonen	Industrie	Wonen	Industrie B @@
	Wonen		Wonen @
Lochem: Industrie	Industrie	Landbouw/natuur	Industrie B @@
	Wonen		Landbouw/natuur
	Landbouw/natuur		
Lochem: Buitengebied	Industrie	Landbouw/natuur	Industrie B @@
	Wonen		Landbouw/natuur
	Landbouw/natuur		

@ De gehalten aan PFAS-verbindingen moeten voldoen aan landelijke achtergrondwaarden.

@@ De gehalten aan PFAS-verbindingen moeten voldoen aan de toepassingswaarden voor de bodemkwaliteitsklasse 'Industrie'.

@@@ De gehalten aan PFAS-verbindingen moeten voldoen aan de in de meest recente versie van de provinciale omgevingsverordening benoemde toepassingswaarden.

De kwaliteitsklassen in tabel 2.5 verwijzen alleen naar Zutphen:

\$ Kwaliteitsklasse is gebaseerd op het in 2017 vastgestelde gebied specifieke beleid [2] en de grootschalige herontwikkelingen met de bijbehorende ingrepen in dit gebied de afgelopen jaren.

\$\$ Kwaliteitsklasse is gebaseerd op de aangebrachte leeflaag om de saneringsdoelstelling voor stortplaats De Pol te behalen [2].

\$\$\$ De 95-percentielwaarde voor arseen overschrijdt de interventiewaarde. De sterk verhoogde arseengehalten hebben een natuurlijke oorzaak. Bij het aantreffen van een ijzeroerlaag moet de grond worden onderzocht (zie § 2.5.5).

A Toe te passen van nature arseenhoudende grond moet voldoen aan de Lokale Maximale Waarden (zie tabel 2.2 in § 2.5.5).

Dus is hier gerefereerd naar PFAS.... Niet naar gemeente specifieke beleid over Arseen. Hier lijkt dus onjuist gebruik gemaakt van uitzondering gesteld in paragraaf 2.5.5.

Deze is alleen geldend voor Zutphen

Desalniettemin, het stellen van regels en eisen voor het hergebruik van nature arseenhoudende grond (zie §2.5.5) is een voortzettend beleid. Mocht ik over iets heen gelezen hebben en dit alsnog van toepassing zijn, plaats ik toch de volgende kanttekeningen:

Uit paragraaf 2.5.5 blijkt dat voor gemeenten in regio Achterhoek van nature (sterk) verhoogde gehalten Arseen in de grond voorkomt. Hierbij is gesteld dat de grond van de regio niet kan worden hergebruikt in de gemeenten.

De gestelde humane risicowaarde staat op 430 mg/kg d.s.

Onder landbouw staat voor ecologisch risico op 20 mg/kg d.s.

Dus als de functie landbouw zal worden gebruikt moet gekeken worden wat de uiteindelijke invulling zal worden.

Ik quote:

Wanneer het gemiddelde arseengehalte gelijk is aan of lager is dan **430 mg/kg ds (standaardbodem;** gehalte waarboven humane risico's optreden bij het bodemgebruik 'Wonen met tuin (en beperkte gewasconsumptie)'), dan mag de toepassing in de bodemlaag 0-2 m-mv plaatsvinden, mits voldaan wordt aan de (humane) risicowaarde. **In**

de praktijk betekent dit dat de grond overal mag worden toegepast, behalve ter plaatse van moes-/volkstuinten.

Wanneer het gemiddelde arseengehalte van de onderzochte partij hoger is dan 430 mg/kg ds (standaardbodem; gehalte waarboven humane risico's optreden bij het bodemgebruik 'Wonen met tuin (en beperkte gewasconsumptie)'), is toepassing van de partij niet toegestaan en zal deze naar een erkende verwerker moeten worden afgevoerd.

Einde quote.

Mijn vraag hierbij is: als de definitieve waarde arseen uit een gekeurde depot <human risicowaarde (430 mg/kg d.s.) is maar de aarde zal worden toegepast op agrarische grond (landbouw) hoe zal dit geen effect hebben op ecologische of humane risicowaarde als voor Moestuinen/volkstuinen hierbij vastgestelde waarde 97 mg/kg d.s. zal zijn. ???

Beleid hergebruik van nature arseen houdende grond

De gemeenten, zijn van mening dat de generieke normen in de tabel te rigide zijn voor grond met van nature verhoogde arseenwaarden. Bovendien blijkt uit de tabel dat de normen op de ecologische risicowaarden zijn afgestemd, terwijl de humane risicowaarden vele malen hoger liggen. De gemeenten besluiten (onder de volgende voorwaarden) om het toepassen van grond met verhoogde arseengehalten toe te staan:

- Bij het aantreffen van een ijzeroerlaag wordt de grond apart geplaatst en aanvullend onderzocht op het gehalte aan arseen. Het nemen van twee representatieve mengmonsters (elk 50 grepen) met een reguliere arseen-analyse is hiervoor voldoende.
- Wanneer het gemiddelde arseengehalte gelijk is aan of lager is dan **430 mg/kg ds (standaardbodem;** gehalte waarboven humane risico's optreden bij het bodemgebruik 'Wonen met tuin (en beperkte gewasconsumptie)'), dan mag de toepassing in de bodemlaag 0-2 m-mv plaatsvinden, mits voldaan wordt aan de (humane) risicowaarde. **In de praktijk betekent dit dat de grond overal mag worden toegepast, behalve ter plaatse van moes-/volkstuinten.**
- Wanneer het gemiddelde arseengehalte van de onderzochte partij hoger is dan 430 mg/kg ds (standaardbodem; gehalte waarboven humane risico's optreden bij het bodemgebruik 'Wonen met tuin (en beperkte gewasconsumptie)'), is toepassing van de partij niet toegestaan en zal deze naar een erkende verwerker moeten worden afgevoerd.

Kleine partijen van nature arseenhoudende grond kunnen eventueel naar een erkende verwerker worden afgevoerd.

Bovenstaande voorwaarden zijn niet van toepassing als een partij grond verdacht wordt voor arseen als gevolg van menselijk handelen. Een voorbeeld hiervan is opgebracht vormzand afkomstig van ijzergieterijen.

Uit Woo-verzoek mail wisseling 16 aug 2023 Werkzaamheden mbt kapvergunning

Ontgronding aanvulling met Arseenbult

In de Omgevingsverordening van de provincie Gelderland staat het volgende:

Artikel 3.48 (vrijstelling vergunningplicht)

1. Geen vergunning als bedoeld in artikel 3 van de Ontgrondingswet is vereist voor:
I het verrichten van ontgrondingswerkzaamheden door of namens de waterbeheerder ten behoeve van natuurbouwprojecten in het kader van de Kaderrichtlijn Water ter uitvoering van een maatregel uit een bestemmingsplan of een projectplan als bedoeld in de Waterwet.

Als onderbouwd wordt dat de 'ontgronding van de arseenbult' nog steeds benodigd is in het kader van de Kaderrichtlijn Water ter uitvoering van een maatregel uit het projectplan Waterwet, dan zou deze aanvulling (ontgraven Arseenbult) mijns inziens nog steeds vrijgesteld van de vergunningsplicht zijn en daarmee alleen melding plichtig.

Citaat uit mailwisseling WRIJ onderling 16 aug 2023:

in de p... is ge... .

Die vraag kan [J] mogelijk beter beantwoorden dan ik. Ik meen me te herinneren dat het van 2008 of eerder is. Zie ook bijgevoegde mail. Dus die vrijstelling van max. 10 jaar oud gaat helaas niet op.

- Een mogelijke escape is om voor het project (exclusief afgraven arseenbult) een ontgrondingsmelding te doen en voor het afgraven van de bult een ontgrondingvergunning aan te vragen. Dan kan de uitvoering wel tijdig starten.

Ja, dat is m.i. de beste oplossing. Bespreek het maar met afdeling ontgrondingen van de provincie.

[J] en ik zullen [J] betrekken bij ons voorstel voor het bodemonderzoek, dit volgt nog.

Fijn.

Staatsbosbeheer heeft aangegeven dat zij voor perceel K145 de wens tot ophoging van 20 cm heeft. Indien onverwijld de ontgronding plaatsvindt is dit de enige en juiste bestemming!

Tabel B5.1 Verschillende toets- en risiconormen voor arseen in de grond

Norm arseen (in mg/kg ds, standaardbodem)	Bron
20	• Achtergrondwaarde – AW2000; Regeling bodemkwaliteit. • Kritisch bodemgehalte ecologische risico's A voor de bodemgebruiksfunctie 'Natuur'; RIVM rapport 711701053[35]. • Provinciaal/gemeentelijk beleid (zie § 2.4.7 'Toepassing in bijzondere gebieden' van de eerder vastgestelde nota bodembeheer voor de gemeenten Lochem en Zutphen)
27	• Maximale waarde voor de bodemfunctie Wonen; Regeling bodemkwaliteit. • Kritisch bodemgehalte ecologische risico's B voor de bodemgebruiksfuncties 'Wonen met tuin', 'Plaatsen waar kinderen spelen', 'Moestuinen/volkstuinen', 'Landbouw (zonder boerderij en erf)', 'Groen met natuurwaarden (voor sport, recreatie en stadsparken)'; RIVM rapport 711701053.
76	• Maximale waarde voor de bodemfunctie Industrie; Regeling bodemkwaliteit. • Interventiewaarde landbodem, Circulaire bodemsanering C. • Kritisch bodemgehalte ecologische risico's D voor de bodemgebruiksfunctie 'Ander groen bebouwing, infrastructuur en industrie'; RIVM rapport 711701053.
97	• Kritisch bodemgehalte humane risico's voor de bodemgebruiksfunctie 'Moestuinen/volkstuinen'; RIVM rapport 711701053.
430	• Kritisch bodemgehalte humane risico's voor de bodemgebruiksfunctie 'Wonen met tuin' (en beperkte gewasconsumptie); RIVM rapport 711701053.

560	• Kritisch bodemgehalte humane risico's voor de bodemgebruiksfunctie 'Plaatsen waar kinderen spelen'/veel bodemcontact zonder gewasconsumptie; RIVM rapport 711701053.
2600	• Kritisch bodemgehalte humane risico's voor de bodemgebruiksfuncties 'Natuur', 'Groen met natuurwaarden (voor sport en recreatie, stadsparken)' en 'Ander groen, bebouwing, infrastructuur en industrie'; RIVM rapport 711701053.

A Generieke ecologische risico's: organismen/processen/planten/kringlopen/LSF (van doorvergiftiging is (waarschijnlijk) geen sprake) én specifieke ecologische risico's: inclusief doorvergiftiging sleutel- en doelsoorten.

B Generieke ecologische risico's: organismen/processen/planten/kringlopen/LSF.

C Onderbouwing LAC-2006 signaalwaarden en overzicht van bodem – plant relaties ten behoeve van de Risicoolbox, Een overzicht van gebruikte data en toegepaste methoden, rapport 1442, ISSN 1566-7197, Alterra, 2007.

D Circulaire bodemsanering per 1 juli 2013, publicatie Staatscourant, nr. 16675, 27 juni 2013.